

6. Sidorova T. V., Sack And. E., Kotliar S. M. (2013). Features of construction of training process of racing skiers-drivers 17-18 to the competitions by different styles of skiing. Pedagogics, psychology and медико-біологічні problems of physical education and sport : Collection of scientific works after the release of Ermakov S. S. Kharkiv: HHPI, 2013. no. 5. P. 62-68.
7. Aghyppo A., Kamaev O, Mulyk V., Kotliar S., Mulyk K., Grynova T. (2017). Influence of the level of development of motive qualities on the technique of ski styles and shooting of 14-16-year-old biathletes. Journal of Physical Education and Sport © (JPES), 17(4), Art 303, pp. 2643 - 2648, 2017.
8. Bell P. G., Furber M. J., Van Someran K. A., Anton-Solanas A., Swart J. (2017). The physiological profile of a multiple tour de france winning cyclist. Med. Sci. Sports Exerc. 49, 115–123. 10.1249/MSS.0000000000001068.
9. Bourgois J., Steyaert A., Boone J. (2014). Physiological and anthropometric progression in an international oarsman: a 15-year case study. Int. J. Sports Physiol. Perform. 9, 723–726. 10.1123/ijsp.2013-0267
10. Jones A. M. (1998). A five year physiological case study of an Olympic runner. Br. J. Sports Med. 32, 39–43. 10.1136/bjism.32.1.39.
11. Manunzio C., Mester J., Kaiser W., Wahl P. (2016). Training intensity distribution and changes in performance and physiology of a 2nd place finisher team of the race across America over a 6 month preparation period. Front. Physiol. 7:642. 10.3389/fphys.2016.00642.
12. Mikkola J., Laaksonen M. S., Holmberg H. C., Nummela A., Linnamo V. (2013). Changes in performance and poling kinetics during cross-country sprint skiing competition using the double-poling technique. Sports Biomech. 12, 355–364. 10.1080/14763141.2013.784798
13. Rindal O. M. H., Seeberg T. M., Tjønnås J., Haugnes P., Sandbakk Ø. (2017). Automatic classification of sub-techniques in classical cross-country skiing using a machine learning algorithm on micro-sensor data. Sensors 18:75. 10.3390/s18010075
14. Ronnestad B. R., Hansen J., Vegge G., Mujika I. (2017). Short-term performance peaking in an elite cross-country mountain biker. J. Sports Sci. 35, 1392–1395. 10.1080/02640414.2016.1215503.
15. Sandbakk O., Holmberg H. C. (2017). Physiological capacity and training routines of elite cross-country skiers: approaching the upper limits of human endurance. Int. J. Sports Physiol. Perform. 12, 1003–1011. 10.1123/ijsp.2016-0749.
16. Seeberg T. M., Tjønnås J., Rindal O. M. H., Haugnes P., Dalgard S., Sandbakk Ø. (2017). A multi-sensor system for automatic analysis of classical cross-country skiing techniques. Sports Eng. 20, 313–327. 10.1007/s12283-017-0252-z

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2019.1(121)20.10
УДК 796.011.3-053.5:796.035-056.26

*Кузнецова Л. І.,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Національний університет фізичного виховання і спорту України,
Бричук М. С.
кандидат географічних наук,
викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Національний університет фізичного виховання і спорту України,
Погасій Л. І.,
старший викладач кафедри фізичної культури,
Київський національний торговельно-економічний університет
Жижжун К. О.,
студентка 4 курсу кафедри Теорії і методики фізичного виховання,
Національний університет фізичного виховання і спорту України.*

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ СПЕКТРОМ АУТИЧНИХ ПОРУШЕНЬ В ПРОЦЕСІ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

В статті висвітлено особливості психічного розвитку дітей із розладами аутичного спектру, їх психофізичних можливостей, формування у них пізнавальних функцій, засобів комунікації, розвитку емоційно-вольової сфери, поведінки у соціумі. Розглянуто риси корекційно-педагогічної роботи з аутичними дітьми на сучасному етапі. Наведено детальне визначення дефініції «аутизм», сучасна класифікація аутизму, основні ознаки аутичних порушень при всіх його клінічних варіантах. Надано статистичні дані, щодо захворюваності аутизмом в світі. Представлено характеристика та особливості психомоторного розвитку у дітей дошкільного віку із розладами аутичного спектру та за логікою розгортання психомоторних процесів, особливостей психомоторного розвитку, запропонованих навчальних та корекційних завдань. Визначено важливість і місце рухливих ігор, як головного засобу адаптивного фізичного виховання дітей дошкільного віку з даною нозологією. Розподілено рухливі ігри за направленістю на розвиток рухових якостей дітей дошкільного віку із розладами аутичного спектру. Представлена модифікована класифікація рухливих ігор, народних забав та розваг, які можуть використовуватися на заняттях з адаптивного фізичного виховання та позаурочних формах занять для дітей дошкільного віку із розладами аутичного спектру.

Ключові слова: діти дошкільного віку, розлади аутичного спектру, психомоторний розвиток, рухливі ігри.

Кузнецова Л.И., Брычук М.С., Погасий Л.И., Жижжун Е.О. Особенности влияния игровой деятельности на детей дошкольного возраста со спектром аутичных нарушений в процессе адаптивного физического воспитания. В статье представлены результаты исследований особенностей психического развития детей с расстройствами аутистического спектра, их психофизических возможностей, особенностей формирования у них познавательных функций, средств коммуникации, развития эмоционально-волевой сферы, поведения в социуме. Рассмотрены особенности коррекционно-педагогической работы с аутичными детьми на современном этапе. Представлено детальное определение дефиниции «аутизм», современная классификация аутизма, основные признаки аутичных нарушений при всех его клинических вариантах, а также статистические данные относительно заболеваемости аутизмом в мире. Представлена характеристика и особенности психомоторного развития у детей дошкольного возраста с расстройствами аутистического спектра за логикой развертывания психомоторных процессов, особенностей психомоторного развития, предложенных учебных и коррекционных задач. Определены важность и место подвижных игр, как основного средства адаптивного физического воспитания детей дошкольного возраста с данной нозологией. Распределены подвижные игры по направленности на развитие двигательных качеств детей дошкольного возраста с расстройствами аутистического спектра. Представлена модифицированная классификация подвижных игр, народных забав и развлечений, которые могут использоваться на занятиях по адаптивному физическому воспитанию и во внеурочных формах занятий для детей дошкольного возраста с расстройствами аутистического спектра.

Ключевые слова: дети дошкольного возраста, расстройства аутичного спектра, психомоторное развитие, подвижные игры.

Kuznetsova L., Brychuk M., Pogasiy L., Zhizhgun K. Features of the influence of playing activities on preschool children with a spectrum of autistic disorders in the process of adaptive physical education. The article deals with the peculiarities of the mental development of children with autism spectrum disorders, their psychophysical abilities, the formation of cognitive functions, the means of communication, the development of the emotional-volitional sphere, behavior in society. Features of correctional and pedagogical work with autistic children at the present stage are considered. A detailed definition of the definition of "autism", a modern classification of autism, the main features of autistic disorders in all its clinical variants are presented. Statistics on the incidence of autism in the world are provided. The characteristics and peculiarities of psychomotor development in preschool children with autism spectrum disorders and the logic of psychomotor development, the features of psychomotor development, the offered educational and correction tasks are presented. Importance and place of mobile games as the main means of adaptive physical education of preschool children with this nosology have been determined. Mobility games are distributed in the focus on the development of motor skills of preschool children with autism spectrum disorders. A modified classification of mobile games, entertainment, and entertainment that can be used in adaptive physical education and extracurricular forms of preschool-age children with autism spectrum disorders is presented.

Keywords: preschool children, autism spectrum disorders, psychomotor development, mobile games.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку теорії і практики корекційної педагогіки, психіатрії та психології характеризується посиленою увагою до поглибленого вивчення особливостей психічного розвитку аномальних дітей, їх когнітивних можливостей, до виявлення особливостей формування у них пізнавальних, психічних функцій, соціальних відносин, розвитку емоційно-вольової сфери, комунікативної поведінки, що має велике науково-практичне значення. Проблема аутизму вивчалась і висвітлювалася в науковій, медичній, психологічній і педагогічній літературі протягом багатьох століть. Корекційна робота з аутичними дітьми вимагає від спеціалістів, батьків та родичів нових прогресивних поглядів на проблему подолання аутизму в комплексному форматі [9]. Корекційно-педагогічна робота з аутичними дітьми набуває на сучасному етапі розвитку корекційної педагогіки надзвичайної актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основним законодавчим актом, що регулює захист дітей-інвалідів в Україні, є Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», який гарантує їм рівні з усіма іншими громадянами можливість участі в економічній, політичній і соціальній сфері життя згідно з індивідуальними здібностями та інтересами [1, 12].

На даний момент навчання дітей з аутичним спектром порушень фізичним вправам та їх психомоторний розвиток вивчено недостатньо. Науковці досліджують можливість навчання дітей з аутизмом загально розвивальним вправам, ходьбою, стрибкам, бігом та звертають увагу на необхідності розвитку загальної і дрібної моторики дітей з розладами аутичного спектру і корекцію легких форм аутизму засобами фізичного виховання [2]. При використанні у процесах фізичного виховання рухливих ігор з дітьми, які мають відхилення у фізичному розвитку, їх стан значно покращується.

Мета роботи - розкрити зміст проведення рухливих ігор у процесі адаптивного фізичного виховання дітей дошкільного віку із розладами аутичного спектру.

Об'єкт досліджень: адаптивне фізичне виховання дітей дошкільного віку із розладами аутичного спектру.

Предмет досліджень: вплив рухливих ігор на психічний і фізичний стан дітей дошкільного віку із розладами аутичного спектру.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури, метод порівняння і зіставлення, метод системного аналізу.

Організація досліджень: в дослідженні взяли участь 12 дітей дошкільного віку (2 дівчинки і 10 хлопчиків) із

розладами аутичного спектру, учасники спортивного дитячого проекту Kids aytism games (м.Київ).

Виклад основного матеріалу дослідження. Аутизм – стан відходу від реальності та відмова від спілкування. Дитина сприймає меншу кількість об'єктів, погано аналізує свої відчуття, погано інтерпретує зміст, важко виконує певні завдання, тощо [3]. Дитячий аутизм (від лат. autos – сам) є одним з клінічних варіантів такого типу дизонтогенезу, як спотворений розвиток. При цьому типі психічного дизонтогенезу спостерігаються складні поєднання загального психічного недорозвинення дитини, а саме: затриманий, ушкоджений та прискорений розвиток її окремих психічних функцій. Саме особливий асинхронний тип затримки розвитку визнається найважливішою особливістю дитячого аутизму. Це проявляється, по-перше, в тому, що одночасно мають місце ознаки і уповільнення, і акселерації в обмежених галузях (музиці, математиці тощо). По-друге, спостерігається порушення ієрархії психічного, мовленнєвого та емоційного дозрівання дитини з аутизмом. Також встановлена варіантність аутичних синдромів (від легких до важких) при різних типах походження. Наразі, на основі етіопатогенетичного підходу, виділено декілька варіантів аутизму [5]:

- 1) дитячий аутизм при різних захворюваннях ЦНС (органічний аутизм);
- 2) психогенний аутизм, що виникає переважно у дітей до 3-4 років, які зростають в умовах емоційної депривації;
- 3) діти з аутизмом шизофренічної етіології;
- 4) аутизм при захворюваннях обміну речовин;
- 5) аутизм при хромосомній патології.

Спектр аутичних порушень на відміну від інших аномалій розвитку, характеризується складністю і дисгармонійністю як у клінічній картині, так і в психологічній структурі порушень [6].

Основними ознаками аутичних порушень при всіх його клінічних варіантах є [8]:

- недостатня або повна відсутність потреби в контактах з оточуючими, активне прагнення самотності (почувать себе помітно краще, коли їх залишають одних);
- відгородженість від зовнішнього світу;
- слабкість емоційного реагування стосовно близьких людей, аж до повної байдужості до них (афективна блокада). Проте, поруч з байдужістю, можлива також симбіотична форма контакту, коли дитина відмовляється залишатися без матері, хоча ніколи не буває з нею ласкавою;
- слабка здатність (або нездатність) диференціювати живі і неживі об'єкти, чим, зокрема, пояснюється їх агресивна поведінка стосовно іншої дитини, яку вони можуть сприймати як ляльку;
- недостатня реакція на зорові та слухові подразники, хоч і можуть бути дуже чутливими до слабких подразників (не переносять шум побутових приладів, капання води тощо);
- прагнення до збереження незмінності оточуючого простору, яке проявляється (навіть на першому році життя) у прагненні до збереження звичної постійності;
- страх всього нового (неофобія): перестановки ліжка, зміни місця проживання, нового одягу, взуття;
- одноманітна поведінка зі стереотипними, примітивними рухами (перебирання пальців, згинання і розгинання плечей і передпліч, розхитування тулубом чи головою, підстрибування навшпиньках тощо).

На рис.1 відображено статистичні дані, щодо захворюваності аутизмом в світі з 1995 по 2017 рік та прогноз на 2020 р. [11,13]. Можемо констатувати, що кількість дітей з аутизмом значно збільшується. Так, згідно даних, якщо в 1995 р. хворих на аутизм в світі зафіксовано на рівні 1 з 5000, то в 2005 р. – 1 з 300, в 2017 р. вже 1 з 50, а за прогнозами на 2020 р. кількість дітей хворих на аутизм досягне 1 з 30 дітей.

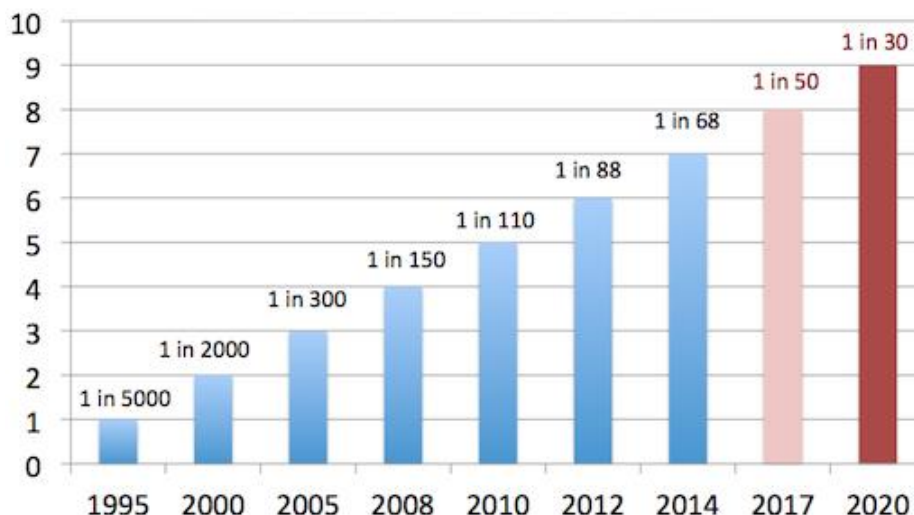

Рис.1 Статистичні дані захворюваності аутизмом в світі.

Зростання рухової діяльності дітей із спектром аутичних порушень, є основним чинником, що зумовлює розвиток системи аналізаторів, прискорює розвиток мовлення, активізує роботу органів чуття, допомагає формуванню розумових дій. Дитина тренується у пізнанні навколишнього світу, розвиваються просторові уявлення, активізується емоційна сфера, ширшає кругозір.

Вже на початкових етапах розвитку рухових функцій встановлюється тісний динамічний взаємозв'язок між

можливістю виконання довільних рухів і вдосконаленням їх відчуттів [10].

Вивчаючи розвиток рухової активності необхідно звернути увагу на те, як дитина відображає у психічному аспекті час, простір, об'єкти матеріального світу, в тому числі і саму себе. В таблиці 1 наведено стадії психомоторного розвитку, основним критерієм для яких постає принципова відмінність у психічному відображенні дитиною самої себе та навколишнього світу.

Таблиця 1

Характеристика та особливості психомоторного розвитку у дітей дошкільного віку із спектром аутичних порушень

Вік дитини	Рівень	Характеристика та логіка розгортання психомоторних процесів в нормі	Особливості психомоторного розвитку у дітей з аутизмом	Навчальні завдання	Корекційні завдання
5-7-й роки життя	Рухова активність на рівні діяльності	Розвиток здатності до рухової активності, яка передбачає цілісні ланцюги дій, з'являються та розвиваються соціальні характеристики психомоторики (комунікативні та організаційні), взаємодія між учасниками діяльності; здатність виконувати діяльність у кілька етапів (тривалість у часті і розтягнутість у просторі)	Неврахування соціальних показників: контексту ситуації, черги, правил, умовних знаків, відсутності синхронності у групових завданнях тощо; нездатність дотримуватися заданого плану діяльності, короткий час утримання інструкцій	1. Формувати здатність виконувати складні довільні рухи. 2. Формувати уміння діяти за правилами, почергово. 3. Розвивати почуття взаємовідповідальності у групі.	1. Формувати позицію учасника і відповідальності за групу. 2. Формувати здатність дотримуватися організаційних моментів (шикування, дотримання строю та інструкцій).

Винятковий вплив на дітей з розладами аутичного спектру, особливо дошкільного віку, мають рухливі ігри, які можуть бути застосовані, як на заняттях з фізичної культури, так і в інших поза навчальних організаційних формах: заняттях з лікувальної фізичної культури, під час екскурсій, прогулянок, святкувань.

Завдяки правильному підбору рухливих ігор з урахуванням психофізичного стану, удосконалюються рухові якості та покращуються показники фізичного розвитку хворої дитини. Рухливі ігри різного спрямування є недефективним засобом комплексного вдосконалення рухових якостей. Вони максимально дозволяють удосконалювати такі якості як спритність, швидкість, сила, координація та ін. При раціональному використанні, гра стає дієвим методом фізичного виховання. Використання рухливих ігор передбачає не лише застосування будь-яких конкретних засобів, але може здійснюватися шляхом включення методичних особливостей гри у будь-які фізичні вправи. Корекційні педагоги прагнуть широко і різнобічно вводити гру або її елементи в повсякденне життя дитини з вадами розумового розвитку. Цінність ігор полягає в тому, що набуті вміння, якості, навички повторюються і удосконалюються в нових умовах [7]. За допомогою рухливих ігор зміцнюються не тільки м'язи дитини, а й формуються ціннісні орієнтації. Фахівці та батьки, що працюють над розвитком моторики дитини з даною нозологією, можуть використовувати різноманітний вибір прийомів і технік [4].

В таблиці 2 представлено ігри, направлені на розвиток рухових якостей, які можуть бути використані для покращення психофізичного розвитку дитини із розладами аутичного спектру.

Таблиця 2.

Рухливі ігри на розвиток рухових якостей дітей дошкільного віку із розладами аутичного спектру

№	Рухова якість	Назва гри	Зміст гри	Педагогічне завдання
1	Витривалість	«М'яч від стіни», «Дождики», «Небезпечна прогулянка», «Стрибок за стрибком», «Хто швидше?», «Колобок», «Регульовальник», «Козаки-розбійники», «Хто знайде», «Котик», «Гуси-лебеді», «Заблукали», «Полювання за м'ячем», «Коники», «Пташки в гніздечку», «Миші й кіт», «Діти і вовк»	Використання різноманітних бігових вправ, імітація звуків птахів і тварин.	Навчити виконувати роботу невисокої інтенсивності тривалий час та зберігати її на потрібному рівні протягом усього заняття. Виховувати моральні та вольові якості дітей.
2	Швидкісно- силові	«Створи коло», «Відбери стрічку», «Хто більше потягне?», «Складай пару», «Допоможи товаришу», «Будь готовий», «Лабіринт», «Салки в колі», «Боротьба за м'ячами», «Гонка м'ячів», «Займай місце», «Передачі по колу», «Передача м'яча»	Виконання стартів, неочікуваних поворотів, зупинок, стрибків, долання опору в єдиноборствах	Розвивати швидкість і техніку рухів, спритність, витривалість

3	Швидкість	«Нагодуй птахів», «Вгадай погоду», «Кому, що треба?», «Чого не буває?», «Снігурі», «Стрибунці», «Хитрий лис», «Вгадай, хто це?», «Кращий снайпер», «Зайвий у колі», «Хто швидше?», «Партизани», «Картопля»	Використання бігу та прискорень на невеликих дистанціях	Збільшувати швидкість одиночних простих рухів
4	Координація	«Загони шайбу», «Кидай першим», «Влуч в ціль», «Два капітани», «Хто перший?», «Хто далі?», «Влуч в кошик», «М'яч спритнішому», «М'яч у кошик», «Лови комах», «Прогулянка з м'ячем», «З гірки вниз», «Черв'ячок»	Різноманітні рухи з використанням м'яча і іншого інвентарю	Спрямовувати на фізичний розвиток, функціональне вдосконалення
5	Комплексні	«Косарі», «Каруселі», «Коник-горбоконик», «Нора лисиці», «Дроворуб», «Стій», «Погріємось», «Сонечко», «Силач», «Пружинка», «Дробинка», «Веселий м'яч», «Великі маленькі»	Різноманітні види вправ: біг, стрибки, присідання та вправи з використанням м'яча	Виховувати любов до щоденних і систематичних занять фізичними вправами

На рисунку 2 представлена модифікована класифікація рухливих ігор, народних забав та розваг, які можуть використовуватися на заняттях з адаптивного фізичного виховання для дітей дошкільного віку із розладами аутичного спектру.

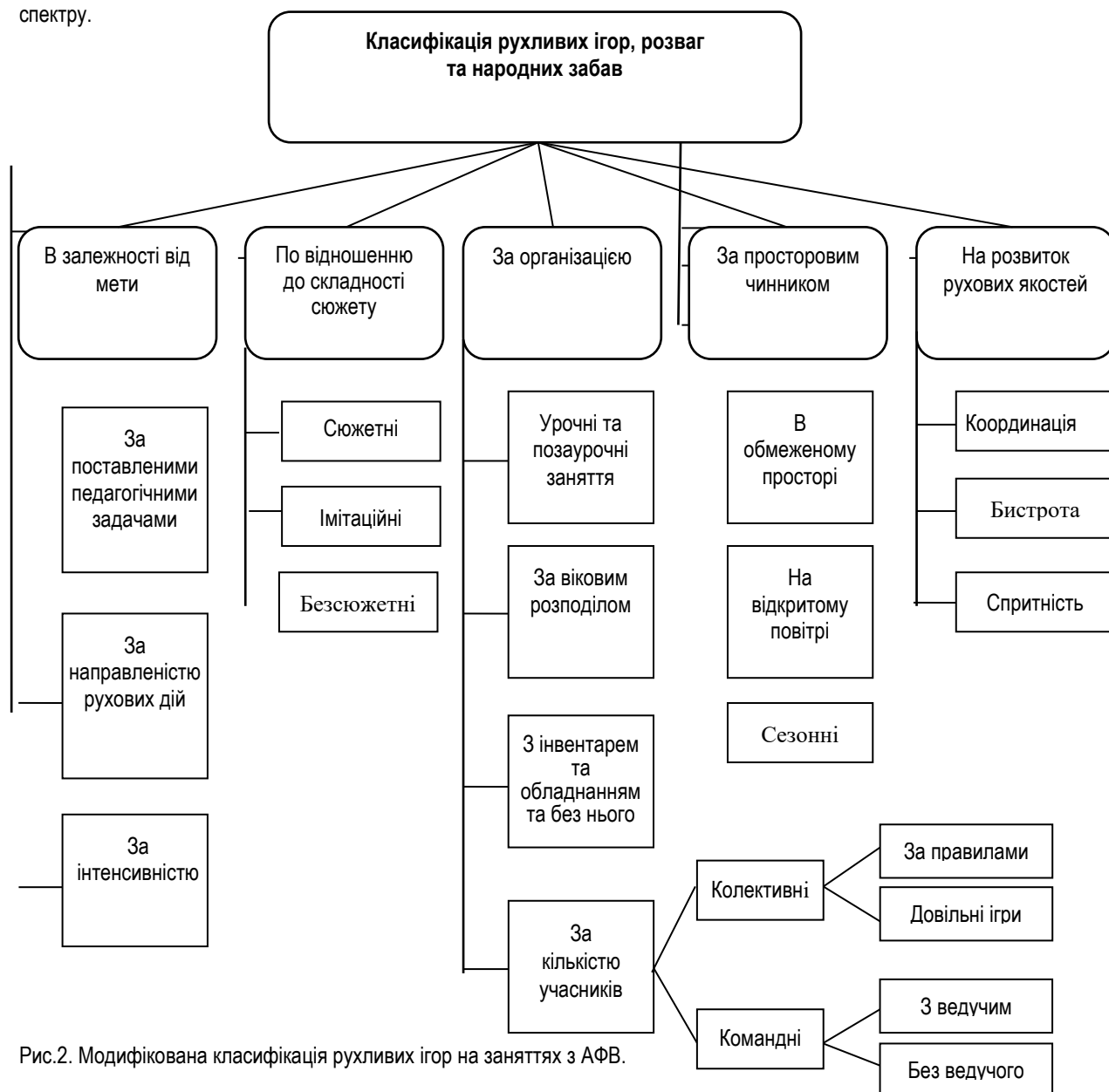

Рис.2. Модифікована класифікація рухливих ігор на заняттях з АФВ.

Таким чином, рухливі ігри є невід'ємною частиною повноцінного фізичного розвитку дітей із розладами аутичного спектру. Народні рухливі ігри, розваги та народні забави за змістом і формою прості й доступні дітям та допомагають урізноманітнити фізкультурні заняття.

Висновки з даного дослідження.

1. Аналіз літературних джерел показав, що в світі спостерігається тенденція зростання числа дітей із розладами аутичного спектру. Нині науковці накопичили чималий досвід практичної роботи з дітьми з РАС. Багато вчених сходяться на думці, що фізкультурно-оздоровча робота є галуззю, де може гармонійно поєднутися інтелектуальне і фізичне виховання.

2. Традиційна «спеціальна освіта» виявляється не досить спеціальною для аутичних дітей. А освіта для дітей з таким дизонтогенезом вкрай необхідна, адже науково-практичний досвід фахівців з усього світу свідчить про те, що «лікуванням» для таких дітей є навчання і навчання особливе, фахове.

3. Використовуючи правильно підібрані рухливі ігри, доведено такі особливості дітей з розладами аутичного спектру: корекція емоційно-вольової (афективної) сфери – навчання цілеспрямованої регуляції поведінки, викликані потребами того чи іншого рівня, і задоволення цих потреб у соціально прийнятній формі, навчання навичкам управління власним тілом, розпізнавання його потреб і встановлення контролю над ним, корекція і розвиток рухової (моторної) сфери, розширення уявлень про навколишній світ, розвиток психічних функцій (сприйняття, увага, пам'ять, мислення, мова).

Перспективи подальших досліджень. Виникає необхідність розробки практичних рекомендацій батькам, вихователям дитячих садків, всім, хто займається фізичним вихованням дітей з розладами аутичного спектру. Використання правильно підібраних рухливих ігор посприяють розширенню знань та обґрунтують ефективність впливу на психофізичний і емоційний стан дітей дошкільного віку з РАС.

Література

1. Воробей О. Місце дитини-аутиста в сучасному українському суспільстві / О. Воробей, Р. Бобир // Етнічна історія народів Європи. Вип. № 37, 2012. – С. 79-82.
2. Иванов Е. С. Детский аутизм: диагностика и коррекция / Е.С.Иванов, Л.Н. Демьянчук, Р.В. Демьянчук. – Санкт-Петербург, 2004.
3. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студ. вищ. навч. закл. фіз. вих. і спорту: Т.2. Методика фізичного виховання різних груп населення / Т.Ю. Круцевич. – К., 2017. – 447с.
4. Кузнецова Л.І. Вплив занять рухливими іграми на фізичний розвиток та рухові якості дітей молодшого шкільного віку з вадами розумового розвитку. / Л.І.Кузнецова / Збірник наукових праць «Фізична культура, спорт та здоров'я нації» Вінницького державного педагогічного університету імені М.Коцюбинського. Вип.16., 2013.– С. 46 – 53.
5. Лебединский В. В. Нарушения психического развития у детей /В.В.Лебединский/ Детский аутизм: Хрестоматия.– СПб., 2001.– С. 7-17.
6. Либлинг М. М. Холдинг-терапия как форма психологической помощи семье, имеющей аутичного ребенка / М.М. Либлинг / Дефектология. — 1996. – № 3. –С. 56-66.
7. Плаксунова Э.В. Влияние коррекционно-развивающих и стимулирующих упражнений на формирование движений у учащихся с аутизмом / Э. В. Плаксунова /Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2011. –№ 4. – С. 47
8. Посохова І.І. Дослідження проблеми дитячого аутизму /І.І. Посохова, С.Ю. Конопляста /Дефектологія. – 1997. - № 4. – с. 25-26.
9. Шульженко Д.І. Корекційний розвиток аутичної дитини (книга для батьків та педагогів)/Д.І. Шульженко, Н.С. Андрєєва –К.: Д.М.Кейдун, 2011. –344с.
10. Большой толковый психологический словарь / Под ред. А.Ребера: В 2 т. – М., 2000. –1152 с.
11. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2542200-v-ukraini-vidsutni-dostovirni-dani-sodo-kilkosti-ditej-z-autizmom.html>
12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12>.
13. <http://www.fl-life.com.ua/wordpress/facts>.

References

1. Vorobei O., Bobir R. (2012). The place of autistic child in modern Ukrainian society. Ethnic History of the Peoples of Europe., No. 37, pp. 79–82.
2. Ivanov E.S., Demyanchuk L.N., Demianchuk R.V. (2004). Child Autism: Diagnosis and Correction., St. Petersburg.
3. Krusevich T.Yu. (2017). Theory and methods of physical education: a textbook for the stud. higher teach. shut. up nat. outs and sports: T.2. Method of physical education of different population groups. Kyiv, 447 p.
4. Kuznetsova L. (2013). Influence of exercise games on physical development and motor qualities of young school children with intellectual disabilities. Collection of Scientific Works "Physical Culture, Sports and Health of the Nation" by Vinnitsa M. Kotsubinsky State Pedagogical University, No. 16, pp. 46–53.
5. Lebedinsky V.V. (2001). Disorders of mental development in children. Children's autism: Reading. SPb., pp. 7-17.
6. Libling M.M. (1996). Holding therapy as a form of psychological assistance to a family having an autistic child. Defectology, No. 3, pp. 56-66.
7. Plaksunova E.V. (2011). The influence of corrective-developmental and stimulating exercises on movement formation in students with autism. Physical training: education, training, No. 4, 47 p.
8. Posokhov I.I.(1997) Research on the problem of childhood autism. Defectology, No. 4, p p.25-26.

9. Shulzhenko D.I. (2011). Corrective Development of an Autistic Child (Book for Parents and Teachers). K. : D.M.Kaydun, 344p.
10. The Great Intellectual Psychological Dictionary (2000) / Ed. A. Reber: In 2 volumes M.,1152 p.
11. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2542200-v-ukraini-vidsutni-dostovirni-dani-sodo-kilkosti-ditej-z-autizmom.html>.
12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12>.
13. <http://www.fl-life.com.ua/wordpress/facts>.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2019.1(121)20.11

УДК: 796.011.3:373.51+159.922.1

Кузнецова Л.І.
к.фіз.вих., ст.викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Дедух М.О.
викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання, аспірантка
Волк О.І.
студентка кафедри теорії і методики фізичного виховання
Шоно О.В.
студентка кафедри теорії і методики фізичного виховання
Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ДО ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ, ЯКА ЗАЙМАЄТЬСЯ І НЕ ЗАЙМАЄТЬСЯ СПОРТОМ

У статті розглянуто актуальну тему, яка розвивається та потребує уваги для сприяння розвитку гармонійної особистості підростаючого покоління та виявлення ціннісних орієнтацій відповідно.

Сьогодення наголошує нам про те, що гендерний підхід у фізичному вихованні виступає як можливість розширення життєвого кругозору, індивідуальних здібностей і задатків кожної особистості. Після виявлення цих особливостей, які в подальшому сприятимуть більшому залученню студентської молоді до занять з фізичною культурою та підвищать їх мотивацію до занять, що в результаті забезпечить зростання здорової нації. За допомогою врахування гендерних особливостей ціннісних орієнтацій до занять фізичною культурою, в особистості покращується не тільки фізичний стан, а й духовний, що сприяє гармонійності її розвитку.

Ключові слова: гендер, ціннісні орієнтації, фізична культура, студентська молодь.

Кузнецова Лариса Ивановна, Дедух Марина Александровна, Волк Ольга Игоревна, Шоно Ольга Викторовна.
Гендерные особенности формирования ценностных ориентаций к физической культуре студенческой молодежи, которая занимается и не занимается спортом. В статье рассмотрено актуальную тему, которая развивается и требует внимания для содействия развития гармоничной личности подрастающего поколения и выявление ценностных ориентаций соответственно.

Настоящее говорит нам о том, что гендерный подход в физическом воспитании выступает как возможность расширения жизненного кругозора, индивидуальных способностей и задатков каждой личности. После выявления этих особенностей, которые в дальнейшем будут способствовать большему привлечению студенческой молодежи к занятиям физической культурой и повысит их мотивацию к занятиям, что в результате обеспечит рост здоровой нации. С помощью учета гендерных особенностей ценностных ориентаций к занятиям физической культурой, в личности улучшается не только физическое состояние, но и духовное, что способствует гармоничности ее развития.

Ключевые слова: гендер, ценностные ориентации, физическая культура студенческая молодежь.

Kuznetsova L., Diedukh M., Volk O., Shono O. Gender features of formation valuable orientations in the physical culture of student youth, which engaged and not engaged sports. The article discusses a relevant topic that is developing and requires attention to promote the development of a harmonious personality of the younger generation and the identification of value orientations, respectively.

The present tells us that the gender approach in physical education acts as an opportunity to expand the horizons of life, individual abilities and the makings of each person. After identifying these features, which in the future will contribute to a greater involvement of students in physical education and increase their motivation for classes, which as a result will ensure the growth of a healthy nation. By taking into account the gender characteristics of value orientations toward physical education, not only the physical condition, but also the spiritual one is improved in the personality, which contributes to the harmonious development of it. Human activity is carried out through the formation of motives and interests, choice of means, process of activity and result. The formation of their motivation is influenced by various factors (external and internal). Research of limiting and stimulating factors of motivation to physical activity and observance of factors of healthy lifestyle of persons of different sex will give an opportunity to determine organizational-methodical conditions of involvement of more children, teenagers and young people in systematic physical training and sports.

The authors argue that taking into account the gender stereotypes of adolescents in relation to physical culture and sport will